

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE
EKONOMİSİ BİLİM DALI**

**BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFTA GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN
İNCELENMESİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)**

**Hazırlayan
Sadık TEMİZYÜREK**

**Danışman
Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN**

Yüksek Lisans Tezi

**Kasım 2019
KAYSERİ**

**T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE
EKONOMİSİ BİLİM DALI**

**BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFTA GÖREV YAPAN
ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN
İNCELENMESİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)**

(Yüksek Lisans Tezi)

**Hazırlayan
Sadık TEMİZYÜREK**

**Danışman
Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN**

**Kasım 2019
KAYSERİ**

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Sadık TEMİZYÜREK

“Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan ğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi (Kayseri İli rneği)” adlı Yüksek Lisans tezi, Erciyes Üniversitesi Lisansüstü Tez nerisi ve Tez Yazma Yönergesi’ ne uygun olarak hazırlanmıştır.

Hazırlayan
Sadık TEMİZYÜREK

Danışman
Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN

Eğitim Bilimleri ABD Başkanı
Prof. Dr. Remzi KILIÇ

Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN danışmanlığında Sadık TEMİZYÜREK tarafından hazırlanan “Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi (Kayseri İli Örneği)” adlı bu çalışma jürimiz tarafından Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

15 / 11 / 2019

JÜRİ:

Danışman : Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN

Üye : Doç. Dr. Savaş KARAGÖZ

Üye : Doç. Dr. Mustafa GÜÇLÜ

ONAY:

Bu tezin kabulü Enstitü Yönetim Kurulunun 20/12/2019 tarih ve 53-01 sayılı kararı ile onaylanmış olup, öğrencinin mezuniyet tarihi 12/12/2019'dir.

Prof. Dr. Ceyda KIRPIK
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları tespit etmeye çalıştık. Araştırmamızı Kayseri ili Melikgazi, Kocasinan ve Tomarza ilçelerinde inceledik.

Öncelikle yüksek lisans tezimin ortaya çıkmasında bilgi, öneri ve katkılarını esirgemeyen, her türlü yardımı ve fedakarlığı sağlayan, aynı zamanda hem akademik çalışmalarım da hem de insani ilişkilerdeki desteğinden dolayı tez danışmanım Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN' e çok teşekkür ediyorum.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gerek ders dönemi gerekse tez yazım döneminde değerli yorumlarıyla bulunduğu katkılardan dolayı tüm bölüm hocalarıma teşekkür ediyorum.

Tez çalışma süresince sabrı ve özverisiyle bana çok yardımcı olan ve yaşamımın her dönemimde bana güven duyan herkese çok teşekkür ediyorum.

Sadık TEMİZYÜREK
Kasım 2019, KAYSERİ

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFTA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)

Sadık TEMİZYÜREK

**Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi, Kasım 2019
Danışman: Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN**

ÖZET

Eğitimin temelini ilkokul oluşturur. Dünyada ve ülkemizde çoğunlukla kırsal bölgeler ile bazı illerin kenar mahallelerinde öğrenci sayısı azlığından ve öğrenci sayısı az olan sınıflara her sınıf için bir öğretmen verilemeyeceğinden dolayı farklı sınıfların birleştirilerek tek öğretmen tarafından okutulmasına birleştirilmiş sınıflarda eğitim adı verilmektedir. Sınıflar öğrenci sayılarına ve seviyelerine göre farklı şekillerde birleştirilmektedir. Birleştirilmiş sınıflarda eğitimde öğretmenler birtakım sıkıntılarla karşı karşıya bulunmaktadır. Bunlardan bazıları okullarda birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinden birinin aynı zamanda müdür yetkili öğretmen olarak yönetim işlerini de üstlenmesi, tek sınıf yerine daha çok sınıfın bir arada bulunması ve öğretim programının birleştirilmiş sınıflara göre düzenlenmemiş olması, ekonomik yetersizlikler, öğretmenlerin üniversitede aldıkları eğitimin birleştirilmiş sınıflar için yeterli olmaması, hizmet içi eğitim ihtiyacı, öğretmenlerin çoğunun köy şartlarında bulunmak istememesi ve biran önce tayin olma düşüncesidir.

Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları tespit etmek için yapılan bu araştırma betimsel yöntemin tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada, araştırmacı tarafından oluşturulan “Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar” anketi araştırma verilerini toplamak için kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini, Kayseri ili genelinde 91 birleştirilmiş sınıflı ilkokulda görev yapan 108 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini, 2014-2015 öğretim yılında, Kayseri ili Kocasinan, Melikgazi ve Tomarza ilçelerindeki 36 birleştirilmiş sınıflı ilkokulda görev yapan 40 öğretmen oluşturmaktadır. Anket uygulanan öğretmen sayısı 40’ tır.

Bu araştırmada “Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları” belirlemeye yönelik iki bölümden oluşan veri toplama aracıyla veriler toplanmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan veri toplama aracının birinci bölümünde kişisel bilgiler formu yer almaktadır. Bu formda cinsiyet, kıdem, birleştirilmiş sınıflarda görev yapma süresi, okuldaki görevi (müdür yetkili, ğretmen) değişkenlerinden oluşmaktadır. Veri toplama formunun ikinci bölümünde araştırmacı tarafından geliştirilen, 20 maddelik anket yer almaktadır.

Anket yoluyla elde edilen veriler, SPSS for Windows 16.0 paket programında analiz edilmek için bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Araştırmaya katılanların kişisel bilgileri için (cinsiyet, kıdem, birleştirilmiş sınıflarda görev yapma süresi, okuldaki görevi (müdür yetkili, ğretmen) tanımlayıcı istatistiksel analizler, frekans, yüzde ve aritmetik ortalama teknikleri kullanılmıştır.

Araştırma bulgularına göre; öğretmenlerin cinsiyetine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştığı sorunlar, “ğretmen yeterliliği” alt boyutu ve “anket toplam puanı” açısından erkekler lehine anlamlı bulunmuştur. Erkek ğretmenlerin, bayan öğretmenlere göre kendi yeterliliklerini daha olumlu olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir.

Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştığı sorunlar, “okul olanakları”, “programın yapısı” alt boyutları ve “anket toplam puanı” açısından anlamlı bulunmuştur. Mesleki kıdemi 1-5 yıl arasında olan öğretmenlerin mesleki kıdemi 6-10 yıl ve 11-15 yıl arasında olan öğretmenlere göre sorunları daha olumsuz olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir.

Birleştirilmiş sınıf okutma yılı, 7-9 yıl arasında olan öğretmenlerin, mesleki kıdemi 1-3 yıl ve 4-6 yıllar arasında olan öğretmenlere göre, sorunları daha olumlu olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir.

Öğretmenlerin okuldaki görevlerine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştığı sorunlar, “ğretmen yeterliliği”, “okul olanakları”, “okul-aile işbirliği”, “ğrencilerle ilgili sorunlar”, “programın yapısı” alt boyutları ve “anket toplam puanı” açısından anlamsız bulunmuştur. Öğretmenler görevlerine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştıkları sorunları aynı Şekilde değerlendirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf ğretmenliği, Birleştirilmiş Sınıf, Mdr Yetkili ğretmen

**INVESTIGATION OF THE PROBLEMS OF TEACHERS WORKING IN THE
COMBINED CLASSES (SAMPLE OF KAYSERİ PROVINCE)**

Sadık TEMİZYÜREK

**Erciyes University, Institute of Educational Sciences
Master Thesis, November 2019
Supervisor: Prof. Dr. Mustafa ÇELİKTEN**

ABSTRACT

Primary school forms the basis of education. In the world and in our country, mostly in rural areas and in some districts, because of the low number of students and not having a teacher for each class, it is called combined education. In combined classes, teachers face some difficulties in education. Some of the unified classroom teachers at the same time undertake management tasks as the principal authorized teacher, the presence of more classes in a single classroom and the curriculum is organized according to the combined classes, economic deficiencies, teachers are not enough for the service, in service the need for education is that most of the teachers don't want to be in village conditions and the idea of being appointed as soon as possible.

This research was carried out in the screening model of descriptive method to determine the problems faced by teachers working in the combined classroom. In this study the problems faced by teachers working in the combined classroom. In this study, the problems faced by teachers working in the combined classroom were used to collect survey data.

The universe of the study consists of 108 teachers working in 91 unified primary schools in Kayseri. The sample of the study consists of 40 teachers working in 36 combined class primary schools in Kayseri; Kocasinan, Melikgazi and Tomarza districts in the 2014-2015 academic year. The number of teachers is 40.

In this research, the data were collected through a two part data collection tool to determine the problems faced by teachers working in the combined classroom . The first part of the data collection tool created by the researcher contains a personal information

form. In this form, gender, seniority, duration of the combined classes, the task at school (principal, teacher) consists of variables. The second part of the data collection form consists of a 20 items questionnaire developed by the researcher.

Data obtained through survey, SPSS for Windows 16.0 package programs was transferred to the computer for analysis. For the personal information of the participants gender, seniority, duration of service in the combined classes, school work, descriptive statistical analyzes , frequency, percentage and arithmetic mean techniques were used.

According to the research findings, the problems faced by teachers in the combined classroom application according to gender were found significant in favor of men in terms of teacher competence sub-dimension and total questionnaire score. It was determined that male teachers evaluated their competencies more positively than female teachers.

According to the seniority of the teachers, the problems faced in the combined classroom practice were found significant in terms of school facilities, structure of the program sub-dimensions and total score of the questionnaire. It was determined that teachers whose professional seniority was between 1-5 years evaluated problems more negatively than teachers whose professional seniority was between 6-10 years and 11-15 years.

It was determined that the teachers who had the combined year of schooling, 7-9 years, evaluated the problems more positively than the teachers whose vocational seniority was 1-3 years and 4-6 years.

The problems faced by the teachers in the combined classroom practice according to their duties in the school were found meaningless in terms of teacher competence, school facilities, school-family cooperation, problems with students, structure of the program and total questionnaire score. The teachers evaluated the problems they faced in the combined classroom practice according to their tasks in the same way.

Keywords: Primary school teaching, combined class, manager authorized teacher

İÇİNDEKİLER

BİRLEŞTİRİLMİŞ SINIFTA GÖREV YAPAN ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ (KAYSERİ İLİ ÖRNEĞİ)

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK	i
YÖNERGEYE UYGUNLUK.....	ii
KABUL VE ONAY	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xi
TABLolar LİSTESİ.....	xii

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1 Problem Durumu	5
1.2 Araştırmanın Amacı	6
1.3 Araştırmanın Önemi	6
1.4 Tanımlar	7
1.5 Sınırlılıklar.....	7
1.6 Sayıtlar	7

BÖLÜM II

GENEL BİLGİLER

2.1 İlgili Araştırmalar	11
-------------------------------	----

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1 Araştırma Modeli	18
----------------------------	----

3.2 Evren ve Örneklem.....	18
3.3 Veri Toplama Aracı.....	19
3.4 Verilerin Analizi.....	19

BÖLÜM IV BULGULAR

BÖLÜM V SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma	47
5.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma	49
5.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma	51
5.4 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma	53
KAYNAKÇA.....	56
EKLER.....	61
EK 1. Anket Formu	61
ÖZGEÇMİŞ	64

KISALTMALAR

- MEB** : Milli Eğitim Bakanlığı
BEP : Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1	Evren Örneklem Grubu	19
Tablo 4.1	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Cinsiyet” Değişkenine Göre Dağılımı.....	21
Tablo 4.2	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Kıdem” Değişkenine Göre Dağılımı.....	21
Tablo 4.3	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Birleştirilmiş Sınıfta Çalışma Süresi” Değişkenine Göre Dağılımı	22
Tablo 4.4	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Okuldaki Görev” Değişkenine Göre Dağılımı.....	22
Tablo 4.5	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Güçlükler Anketi Genel Değerlendirilmesi	22
Tablo 4.6	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Cinsiyet Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi	26
Tablo 4.7	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Kıdem Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi	30
Tablo 4.8	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Birleştirilmiş Sınıfta Çalışma Süresi Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi	36
Tablo 4.9	Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Okuldaki Görev Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi	42

BÖLÜM I

GİRİŞ

Eğitim, örgün ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılır. Örgün eğitimin en önemli kısmı ise ilkokuldur. İlkokulda öğrenilenler başka basamaklara temel oluşturur. Sınıflardaki öğrenci sayıları, bir sınıf oluşturacak kadar yeterli olmadığında birden fazla sınıfın birleştirilerek iki, üç veya dört sınıfa bir arada tek öğretmen tarafından ders verilmesine birleştirilmiş sınıflarda öğretim denilir. İnsan sayısının fazla olmadığı köy okullarının çoğunda, il ve ilçelerin kenar mahallelerinde bulunan bazı okullarda birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılmaktadır.

Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenin görev, yetki ve sorumluluklarının boyutu artmaktadır. Birleştirilmiş sınıflarda öğretmenlik yapmak, bağımsız sınıflarda öğretmenlik yapmaktan daha zordur. Tek öğretmenli birleştirilmiş sınıflarda öğretmenlik yapmak daha da zordur. Birleştirilmiş sınıfta öğretmenlerden biri hem derse girerken hem de okulu idare etme durumunda olan müdür yetkili öğretmen olarak okul yöneticisi görevini alır. Dolayısıyla bir taraftan zorunlu öğrenim çağına girenleri okula kaydetmek, okulu öğretime hazırlamak, eğitim için gerekli araçları sağlamak, demirbaşları kaydetmek, resmi yazışmaları yapmak gibi yönetsel işleri yaparken, diğer taraftan okuldaki öğrencilerin öğretmenliğini yapmak, öte yandan da köyün ve köylünün sorunlarına karşı duyarlı davranarak sorunların çözümünde köylüye önderlik etmek gibi görev ve sorumlulukları yerine getirmek zorundadır (Bilir, 2008).

Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin karşısına çıkan birçok sorun bulunmaktadır. Bunlardan bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz;

- Lojman bulunmayan ya da kullanılamaz durumda olan yerlerde öğretmenler kendi imkanları ile kalacakları yer bulmaya çalışmaktadırlar.
- Bazı yerlerde Türkçe bilmeyen ya da az bilen öğrencilere eğitim vermek de bir hayli zor olmaktadır.
- Kadrolu sınıf öğretmeni atanmamış ya da doğum, askerlik gibi sebeplerle köyde bulunmayan öğretmenlerin yerine farklı branşlardan ücretli öğretmen görevlendirilmektedir.
- Ulaşım imkanı çok zor olan yerler mevcuttur.
- Okulda bulunan öğretmen sayısı azdır.
- Müfredat programının müstakil sınıflar ile birleştirilmiş sınıflarda aynı olması önemli bir sorundur.
- Ders süreleri öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılama açısından yetersizdir. Yetişmeyen ders sürelerinden dolayı sosyal, sportif ve kültürel faaliyetlere gereken hazırlık ve katılım yapılamamakta, öğrencilerin drama gibi etkinlikleri yapmaları zorlaşmaktadır. Öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenme ilkesi birleştirilmiş sınıflarda uygulanma açısından çok zordur. Öğrencilere teori kısmının verilmesi için fazla zaman geçmektedir.
- Birleştirilmiş sınıflarda farklı sınıflardan öğrencilerle ilgilenmek gerektiğinden bir sınıfla ilgilenirken diğer sınıfları farklı etkinliklere yönlendirmek gerekmektedir. Öğretmenin belirlediği ödevli ve öğretmenli gruplar ile bir ders içinde ödevli gruba bir ödev verilir, ders sonunda bu ödevlerin kontrolünü öğretmenin yapması beklenir. 40 dakikalık ders saatinde hem ödev vermek hem bu ödevleri kontrol etmek hem de öğretmenli gruba ders anlatmak oldukça güç olmaktadır. Ödevli geçen derslerde öğrencilere gerekli dönüt ve düzeltmeler yeterince verilememektedir. Çünkü diğer sınıflarla dersler işlenmektedir. Ancak ödevli geçen dersten sonra diğer sınıf ödevlendirildiğinde bu sınıf için gerekli

dönüt ve düzeltmeler yapılarak derse geçilebilir. Her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders planı uygulayabilmek çok zordur. Ödevli geçen derslerde sınıf yönetimi de kolay değildir. Ödeve bakan öğrencilerden bazılarının konuyu anlamaması, dikkatlerini derse verememesi, bazılarının ise konuyu bilip önce bitirmeleri sebebiyle bu durumda olan öğrencileri farklı etkinliklere yönlendirmek gerekmektedir.

- Veliler ile iletişimdeki kopukluklar büyük sorunlara yol açabilir, veliler ile güçlü bir iletişim kurulmalıdır. Çünkü küçük, dar bir çevrede sevilip, takdir toplanırsa el birliği ile işler daha kolay halledilir.
- Öğrencilerin bilgi seviyesinin düşüklüğü farklı bir sorun olarak karşımıza çıkar. Öğrencinin birleştirilmiş sınıflarda, müstakil sınıflardaki gibi yeterli bilgi donanımına sahip olması zordur.
- Velilerin derslere olan ilgisizliği de olumsuz sonuçlar doğurur. Velileri okumanın önemi konusunda bilgilendirmeli, okulun önemine yeterli şekilde değinilmelidir. Kız çocuklarının da sonuna kadar okuması gerektiği vurgulanmalıdır.
- Güncel ve yeterli sayıda kaynak bulunmamaktadır. Birleştirilmiş sınıflı okullarda ders araç ve gereçlerinin eksikliği, kullanım yetersizlikleri ve temin edilme imkanlarının kısıtlı olması olumsuzluklara yol açmaktadır. Örneğin araç gereç eksikleri öğrencilerin deney gibi etkinlikleri yapmasını imkansız kılmaktadır. Genellikle okul ve sınıf kitaplıkları ihtiyaca cevap vermekte yetersiz kalmaktadır. Yeni kitaplar almak da merkez okullardaki kadar kolay olmamaktadır.
- Teknoloji ve yardımcı materyallerdeki eksiklikler bazı sorunları beraberinde getirir. Merkezi okullarda görmeye alıştığımız akıllı tahta, beyaz tahta gibi daha nezih bir ortam oluşturan öğeler, köylerde birleştirilmiş sınıflarda yok denecek kadar azdır.

- Okulun ve dersliğin temizliği için yardımcı hizmetlinin olmayışı tuvalet temizliği dahil tüm okulun temizliğinin öğretmene kalması anlamını taşır. Temizlik için veliler yönlendirilebilir. Her hafta bir veliye fırsat verilip temizlik, ısınma gibi sorunlar giderilebilir. Ancak velilerin istememesi halinde öğretmen soba yakma, temizlik gibi durumlar ile karşı karşıya kalabilmektedir.
- Öğretmenlerin tamamı birleştirilmiş sınıflarda öğretim konusunda yeterli bilgiye sahip değildir. Öğretmenlere, birleştirilmiş sınıflarda öğretim ile ilgili yeterince rehberlik yapılmayabilir. Yönetim bakımından köy okulları şartlarını ve yöneticiliğini bilmeyen öğretmenlerce yönetilebilmektedir (Akbaşlı, Pilten, 1999; Köklü, 2000; Şahin, 2010). Mezun olunan yükseköğretim kurumunda, birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında gerekli bilgi ve beceriler kazandırılmalı, öğretmen adaylarına mümkün oldukça birleştirilmiş sınıflarda uygulama yaptırılmalıdır. Mezun olan öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğunun ilk ataması köy veya mezralara yapılmaktadır. Mezun olup da göreve başlayan öğretmenlerden alınan dönütlerin çoğu, birleştirilmiş sınıf uygulamalarında oldukça yetersiz kaldıkları, bu yetersizliklerini gidermede oldukça zorlandıkları yönündedir (Erdem ve Aydemir, 2005; Dursun, 2006; Sağ, Savaş ve Sezer, 2009).
- Birleştirilmiş sınıflarda görülen en büyük eksikliklerden birisi de bireysel farklılıkları dikkate almakta yaşanan zorluktur. Farklı sınıflarda öğrencilerin bulunması, farklı derslerin öğretilmesi, süre problemi gibi sorunlar öğrenci merkezli ders işlenişini oldukça zorlaştırmaktadır. Günümüzde ise öğrenci merkezli eğitimin önemi bilinmektedir. Köy okullarının geri kalmasının en büyük sebeplerinden birisi de bireysel farklılıkları dikkate alamayıp öğrenci merkezli derslerin işlenememesidir. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerle ilgili gerekli çalışmaları yapabilmek için öncelikle bu tür öğrenciler hakkında gerekli bilgiye sahip olunması, gereken eğitimlerin alınmış olması gereklidir. Bu tür öğrencilere uygulanması gereken BEP (Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı) uygulanma açısından zaten farklı sınıfların bulunduğu birleştirilmiş sınıfta farklı

bir programı gerektirecektir. Bu durum da özel eğitim gerektiren öğrenciye uygulanması gerekenleri zorlaştıracaktır.

- Birleştirilmiş sınıflarda öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme de oldukça zordur. Ders kazanımları birleştirilmiş sınıflar için olmayıp tüm öğrenciler içindir.
- Hizmet içi eğitimin oldukça yararlı olacağı, tecrübeli öğretmenlerin deneyimlerinden yararlanılması gerektiği malumdur. Öğretmen kendini sürekli geliştirmeli, kendisinin eksikliklerini gidermeye çalışmalı, kendisinin iyi olduğu konuları da diğer öğretmenlerle paylaşmalıdır. Yeniliğe açık olan öğretmenler için hizmet içi eğitim zorunluluk olup, hizmet içi eğitim ile yeterli kalınmamalı, her ortandan bir şeyler öğrenilmelidir. Birleştirilmiş sınıflarla ilgili eğitimin ve uygulamaların üniversitede yetersiz kaldığı da bilindiğine göre hizmet içine ihtiyacın olduğu ortadadır. Hizmet içi eğitim planlanması düzgün bir şekilde yapılarak öğretmenlere hizmet içi eğitim yeterli ve verimli bir şekilde verilmelidir.

Araştırmada birleştirilmiş sınıf uygulamasında ortaya çıkan sorunların araştırılması, özellikle birleştirilmiş sınıf uygulamasının ilkökul içindeki yeri ve önemi dikkate alındığında uygulamaya katkı getirebileceği beklentisi araştırmanın yapılmasına neden olmuştur.

1.1 Problem Durumu

“Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar nelerdir?” sorusu, araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Alt Problemler:

1. Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

2. Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar kıdem değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
3. Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi değişkenine göre farklılık göstermekte midir?
4. Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar okuldaki görev değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

1.2 Araştırmanın Amacı

Araştırma, Kayseri ili Kocasinan, Melikgazi ve Tomarza ilçelerinde birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların incelenmesi; cinsiyet, kıdem, birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi ve okuldaki görev değişkenine göre birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların incelenmesi, sonuçların belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

1.3 Araştırmanın Önemi

Müdür yetkili öğretmen olarak çalışan öğretmenler, kendilerinin asli görevi olan öğretmenliğin yanı sıra kadro unvanına (müdür) bağlı olmadan ilave bir sorumluluk olarak müdür yetkililiğini yürütmektedirler. Dolayısıyla kadro ünvanı dışında (öğretmen) bir üst sorumluluk (müdür) onların görev ve sorumluluklarını daha da artırmaktadır.

Birleştirilmiş sınıf uygulamasında ortaya çıkan sorunların araştırılması, özellikle birleştirilmiş sınıf uygulamasının ilkokul içindeki yeri ve önemi dikkate alındığında, sorunların ortaya çıkmasının uygulamaya katkı getirebileceği beklentisi araştırmanın yapılmasına neden olmuştur.

Bu araştırma ile birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin sorunları ortaya konularak yapılabilecek çalışmalar ve araştırmalar açısından literatüre katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

1.4 Tanımlar

Eğitim: Toplum fertlerinin olay ve durumlar karşısında verdikleri tepkilerin sahip oldukları tecrübeleri kullanarak bilinçli şekilde başkalaşıma uğratılması sürecidir (Çelikkaya, 2010).

Birleştirilmiş Sınıf: İki ya da daha çok sınıfın bir araya gelmesiyle oluşturulan sınıflara denir (Binbaşoğlu, 1991).

Müdür Yetkili Öğretmen: Müdür normu bulunmayan ilköğretim okullarında sınıf öğretmenliği görevi yanında yönetim hizmetlerini de yürütmek üzere görevlendirilen öğretmendir (MEB, Eğitim Kurumları Yöneticileri Yönetmeliği, 2008).

1.5 Sınırlılıklar

1. Bu araştırma 2014-2015 Eğitim Öğretim yılı ve Kayseri ili Kocasinan, Melikgazi ve Tomarza ilçeleri ile sınırlandırılmıştır.
2. Araştırma “Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi” nin uygulanması ile sınırlıdır.

1.6 Sayılılar

1. Katılımcıların, araştırma sırasında uygulanan ölçme aracına objektif, samimi ve doğru cevaplar verdiği,
2. Seçilen örneklem grubunun evreni temsil edebilecek nitelik ve nicelikte olduğu varsayılmıştır.

BÖLÜM II

GENEL BİLGİLER

Birleştirilmiş sınıf uygulamalarında genellikle tek öğretmen bulunmasından dolayı, eğitim ve öğretim nitelik ve nicelik bakımından yeterli olmayıp, köy okullarındaki başarısızlığın başlıca sebebidir. Öğretmen, okul ihtiyacı, öğrenci mevcudunun azlığı birleştirilmiş sınıf uygulamasının nedenleridir (Tekişik, 1989). Doğal şartlar, ulaşım, kaynak yetersizliği, göç, alt yapı yetersizliği de diğer nedenler arasındadır (Doğan, 1995).

Öğretmenlerin kırsal alanda görev yapmalarındaki güçlükler nedeniyle öğretmen bulunmaması, öğrencilerin sık sık öğretmen değiştirmeleri, öğretmenlerin lisans eğitimlerinin yeterli olmayışı, bu sınıflarda öğretim materyallerinin yetersizliği, ailelerin ekonomik koşullarının iyi olmayışı gibi nedenler, birleştirilmiş sınıflarda karşılaşılan güçlükler arasında sayılabilir (Erden, 1996).

Birleştirilmiş sınıf uygulamasının sakıncalı yanlarını Taşdemir (2000) şöyle sıralamaktadır; her yerleşim birimine okul açmanın ekonomik olmaması, öğretmenin görev, yetki ve sorumluluklarının boyutunun artması, öğretmenin ders öncesi yapacağı hazırlığın bir kat daha artması, ilkökul programındaki tüm hedeflere ulaşabilmenin güçleşmesi, öğretmenlerin tamamının birleştirilmiş sınıflarla öğretim konusunda yeterli yeterlilikte olmaması, öğretmenlere bu konuda yeterli rehberlik yapılmaması, okul çevresinin okula karşı duyarsızlıkları, köy öğretmenin köy şartlarına intibak edecek şekilde yetiştirilmemesi, yönetim bakımından köy okulları şartları ve yöneticiliğin

bilinmemesidir. Birleştirilmiş sınıf uygulamasının sakıncalı yanları sadece yukarıda belirtilen konular dahilinde olmayıp daha da arttırılabilir.

Birleştirilmiş sınıflı köy okullarımızın alt yapı ve teknolojik donanımlarının çok yetersiz olduğunu söyleyebiliriz. Hazırlanacak olan eğitim programlarının ülkemizin ekonomik ve sosyal koşullarının göz önünde bulundurularak hazırlanması gerektiğini söyleyebiliriz. Çünkü bir okulun sahip olduğu, araç- gereçler, alt yapısı ve fiziki özellikleri öğretim programının uygulamadaki başarısını arttırdığını yapılan araştırmalardan anlayabilmekteyiz (Sınmaz, 2009).

Tekli sınıf sistemlerinde öğretmenler müfredata bağlı kalıp daha sağlıklı değerlendirme yapmaktadır. Sınıf başına bir öğretmenin sağlanamadığı eğitim sistemlerinde, öğretmen eğitimlerinin, müfredatın ve eğitim materyallerinin sorunları daha abartılı şekilde göze çarpmaktadır (Little, 2004).

Birleştirilmiş sınıflarda farklı gelişim özelliklerine sahip çocuklar aynı ortamda eğitim gördüklerinden dolayı, 4 sınıfın bir arada okutulduğu bir sınıf düşünüldüğünde, 6 ile 10 yaşındaki çocukların aynı ortamda ders işledikleri görülecektir. Öğretmen açısından düşünüldüğünde birden fazla sınıfa birden çok programı uygulama ortamı mevcut olduğundan bağımsız sınıf okutan bir öğretmenle aynı sürede öğretim programını bitirme şansı mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla öğretim programının öngördüğü davranış değişikliklerinin oluşturulması zorlaşabilecektir. Bu sınıflar için farklı bir programın geliştirilip uygulanması gerekirken ülke genelinde yaygın olan birleştirilmiş sınıfların pek de dikkate alınmadığı söylenebilir (Gelebek, 2011).

Müstakil sınıflarda yürütülen ilkokul programının birleştirilmiş sınıflarda uygulanması değişik zorluklara sebep olur. Birleştirilmiş sınıflardaki öğretimin önemli öğelerinden olan kendi kendine çalışma, seviye grupları, küme çalışmaları uygulaması zorlaşmaktadır. Yetersiz öğrenci sayısı küme çalışmalarına engel olmaktadır. Yeni öğretim yöntem ve teknikleriyle bu çalışmaların desteklenmesi gerekmektedir. Bu okullardaki bir başka önemli sorun da köyde çalışmaya hazır ve istekli öğretmen yetiştirme güçlüğünden kaynaklanmaktadır. Yeni atanan öğretmenlerin köy şartlarını bilememesi onların birleştirilmiş sınıflarla karşılaştıklarında gerekli eğitim öğretim

hazırlıkları yapmalarına engel teşkil eder (Doğan, 1995). Birçok öğretmendeki bir an önce köyden ayrılma düşüncesi de olumsuzluk sebebidir. Çelenk (1995)' e göre eğitim fakültelerinde, birleştirilmiş sınıf eğitimine çok az değinilip, genel itibari ile normal eğitime göre öğretmen yetiştirilmektedir.

Örgün ve yaygın olarak gerçekleştirilen eğitim faaliyetlerinin; örgün eğitim aşamasının başlangıç kısmını ilkökul oluşturur. Eğitim kavramı üzerinde birçok çalışma ve tanımlama faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Anılan çalışmaları örneklendirecek olursak; Akbaşlı ve Pilten (1999) çalışmaları ışığında birleştirilmiş sınıf öğreniminin; gerek maddi imkanlar gerekse sosyolojik nedenlerden dolayı sınıfların harmanlanarak bir grup oluşturmak sureti ile bir öğretmen tarafından idare edilmesi ve eğitim faaliyetlerinin sürdürülmesi şeklinde tanımlanabilir. Zira ülkemizde yukarıda belirtilen sebepler neticesinde birleştirilmiş sınıf öğreniminin gerçekleştirildiği görülmektedir. Abay (2006) çalışmalarında klasik birleştirilmiş sınıf tanımlarından kısmen ayrılarak birleştirilmiş eğitim sınıfını bir öğretmen nezaretinde değil birden fazla öğretmenin katılımı ile birlikte çalışma esasına dayalı bir sistem olarak ele aldığını görmekteyiz.

Birleştirilmiş sınıf eğitimi hakkında yapılan çalışmalar ve tanımlamalar yer yer farklılıklar da içermektedir. Örneğin Hargreaves (2001) ve Köklü (2000) çalışmalarında kaleme alınan tanımlara bakıldığında; birden fazla sınıfın tek öğretmen sorumluluğunda olması hususunda fikir birliği olmasına karşın Köklü' nün tanımlamasında tüm bunlara ek olarak birlikte çalışma esasına dayalı olarak eğitim faaliyetinin sürdürüleceği hususunu eklediğini görmekteyiz. Bununla birlikte Binbaşıoğlu (1999) tanımlamasında bir öğretmenin yönetiminde gerçekleşen eğitim faaliyetinin grup çalışmaları ile yürütüldüğüne dikkat çekilmektedir. Öte yandan Binbaşıoğlu (1983) çalışmasında grup teşkili metodu ile çalışılması unsurunu ön plana çıkaran tanımlamasının ülkemizde de köy okullarımızda çoğunluklu olarak kasaba okullarımızda ise kısmen uygulama alanı bulduğu tespitini paylaşmıştır.

Birleştirilmiş sınıf eğitiminin oluşumunun daha çok öğretmen sayısının az olmasına bağlayan Berry (2002) tanımında farklı sınıfların aynı sınıfta eğitim alması hususunu dile getirmiştir. Öte yandan Little (1994) çalışmasında birleştirilmiş sınıf tanımını yapmış ve bu tür sınıfların sayısal nitelikleri ve eğitim faaliyetlerine getirdiği avantaj ve dezavantajları tartışmıştır. Örneğin bu tür eğitim de sınıflara 10 ila 100 öğrenci kaydı

yapılırken; klasik eğitim sistemi zorluklarının aşılmasında etkili bir yöntem olmadığını ancak kırsal kesimde eğitimin yaygınlaştırılması ve seviyesinin artırılmasında ise avantaj sağladığı ve yararlı olduğu kanaatini bildirmiştir. Ülkemizde birleştirilmiş sınıf eğitimine başvurma sebeplerini; öğrenci azlığı ve görevlendirilen öğretmen sayısının yetersiz olması şeklinde açıklayan Köksal (2005) sayılan ana sebeplerin alt başlığında kırsal kesimden kentlere olan yoğun göç dalgalarının etkisini ve göçün sosyoekonomik sebepleri ile kırsal kesim maddi imkanlarının yetersiz olmasının öğrenci sayısı üzerindeki etkilerine dikkat çekmiştir. Zira Köksal (2005) 'a göre bu durum ve sebepler birleştirilmiş sınıf öğreniminin zamanla artmasına da yol açmıştır. Bu gelişmeler sonucunda birleştirilmiş sınıfların sayısının arttığı kanısı yerleşik bir hal almışken; Mathot (2001) 'a göre aslında bu sistem kırsal kesimde yaşamını devam ettiren çocuklar için eğitim hakkında ulaşımlarının tek yoludur. Bu nedenle bu tür eğitim sınıflarına gelişmekte olan ülkelerde rastlanmakta iken kırsal kesimde yaşamını sürdüren çocukların eğitim haklarına ulaşabilmelerinin önünü açmak gibi kullanışlı bir uygulama olduğu için gelişmiş ülkelerde dahi uygulanagelen bir sistem olmuştur. Bu durumun ülkemizde yansımaları Akdoğan (2007) ulaşım sorunu olan, taşımalı eğitim yapılamayan bölgelerde birleştirilmiş sınıf uygulamasının kırsal kesimde yaşayan çocukların tek eğitim şansı olduğu şeklinde ileri sürerken; Binbaşıoğlu (1983) ise birleştirilmiş sınıf uygulamasının o ülkenin veya bölgenin gerçeklerini yansıtan bir zorunluluk olarak vurgu yaptığını görmekteyiz.

2.1. İlgili Araştırmalar

a) Türkiye’de Yapılmış Birleştirilmiş Sınıf Uygulamaları ile İlgili Araştırmalar

Özben (1997) 'in yaptığı, “Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasında Karşılaşılan Sorunlar (Sinop İli Örneği)” adlı çalışmada;

- a) Birinci yıl öğrencilerine okuma-yazma tekniği ve sayı kavramlarını kazandırma hususunda daha fazla zaman ayrılması gerektiğini,
- b) Yaparak-yaşayarak öğrenme ve araç-gereç temininin yetersiz olduğu,
- c) Öğretmenlerin karşılaştıkları eğitim-öğretim sorunlarını çözebilmeye yetersiz kaldıklarını,
- d) Öğretmenlerin rehberlik ihtiyaçlarının yeterince karşılanmadığını,
- e) Öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam durumunun yetersiz olduğunu,

- f) Belirtilen muhtevanın köyün ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarını karşılamada yetersiz kaldığını ifade etmiştir.

Doğan (2000), “Birleştirilmiş sınıflı okullarda karşılaşılan güçlükleri araştırmış ve şu sonuca ulaşmıştır:

- Sınıf öğretmenliği bölümünde, birleştirilmiş sınıflarda eğitim-öğretim hakkında bilgi ve tecrübe kazanımının yetersiz olduğunu,
- Öğretmen atama ve görevlendirilmesinde güçlükler yaşandığını,
- Öğretmenlerin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri’ne gitmede endişe etmesinden,
- Köy öğretmenlerine verilen rehberlik hizmetinin yetersizliğinden,
- Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin bilgi eksikliği gibi güçlüklerle değinmiştir.

Yerlikaya (2000), “Köy ve Şehirde Çalışan Sınıf Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı çalışmasında, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin yaşantılarını olumsuz etkileyen faktörler arasında, çalışma ortamı ve koşulların kötü oluşu, çalışılan kurumun merkeze olan uzaklığı, birleştirilmiş sınıflarda tek öğretmen olmanın zorlukları, stajyer öğretmenlerin köyde çalışma zorlukları gibi bulgulara ulaşmıştır.

Kuzey (2002), “Sınıf öğretmenlerinin Bazı Sorunları ve Çözüm Önerileri” konulu araştırmasında, sınıf öğretmenlerinin köylerde görev yapmaları, lojman yetersizliği, ekonomik zorluklar, köylerde görev yapan öğretmenlerin ulaşım zorlukları olduğunu ortaya koymuştur.

Çınar (2004)’ in, “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında İlk Okuma Yazma Öğretimi” ne ilişkin araştırmasında, şu tespitlerde bulunmuştur.

- a) Öğretmenlik mesleğinin ilk yıllarında köyde bulunmanın yarattığı yalnızlık duygusunun öğretmen başarısını azalttığını,
- b) Köydeki öğretmen zaman içinde mesleki erozyona uğradığını,
- c) Birleştirilmiş sınıf okutan öğretmenlere gereken rehberlik yapılmadığı,
- d) Birleştirilmiş sınıflı köy okullarında öğrencilerin okula düzenli devam etmediği gerçeğini ortaya koymuştur.

Şahin (2003), “Birleştirilmiş Sınıflar Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Ankara ili Örneği)” adlı çalışmada öğretmenlere yönelik anket uygulamasında şu sonuca ulaşmıştır. Öğretmenlerin % 40’ı birleştirilmiş sınıfların mesleki şevk ve motivasyonları üzerindeki olumsuz etkilerinden söz etmişlerdir.

Araştırmaya katılan 75 öğretmenin 72’si (%96) müstakil sınıfta öğretmenliği tercih etmiş, sadece 3 öğretmen (%4) tercihini birleştirilmiş sınıflardan yana yapmıştır.

Aynı araştırmada “Birleştirilmiş sınıflarda yaşanan güçlükler nelerdir?” sorusuna öğretmenler şöyle yanıt vermiştir.

- Sınıf yönetiminin zor olması,
- Planlamanın uzun ve can sıkıcı olması,
- Kendi kendine çalışma saatlerinin verimsiz geçmesi,
- Yeterli zamanın olmaması,
- Mesleki yalnızlık ve yardım alamama,
- Sınıfla yaş ve düzeyin farklı olması,
- Çevrenin okula ilgisizliği,
- Materyal eksikliği
- İdari işleri de yürütme zorluğu.

“Köy ve Şehirlerde Çalışan Sınıf Öğretmenlerinde Tükenmişlik Düzeylerinin İncelenmesi” adlı çalışma, köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sınıflarda tek öğretmen olmanın, mesleki yalnızlığın, çalışma ortamlarının kötü oluşu, kurumun merkezden uzak oluşunun sorunlar yarattığı bulgularına ulaşmıştır (Yerlikaya, 2000). “Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okullarında Müdür Yetkili Öğretmenlerin Karşılaştıkları Yönetim Sorunları (Çorum ili Sungurlu ilçesi örneği)” adlı yüksek lisans tezinde, müdür yetkili öğretmenlerin iş rolleri açısından en fazla okul işletmesi alanında sorunla karşılaştıkları tespit edilmiştir (Bingöl, 2002).

“Sınıf Öğretmenlerinin Bazı Sorunları ve Çözüm Önerileri” adlı çalışmada lojman yetersizliği, ekonomik zorluklar ve ulaşım, köy öğretmenin sorumluluğunun fazla ama olanaklarının sınırlı olduğu bulgusuna varılmıştır (Kuzey, 2002).

“Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim-Öğretim: Genç ve Deneyimsiz Öğretmenlerin Görüşlerine Dayalı Bir Araştırma” başlıklı çalışmada Aksoy (2008) şu sonuçlara ulaşmıştır:

1. Araştırma grubunda yer alan öğretmenlerin ifadeleri görev yaptıkları birleştirilmiş sınıflı okulların koşullarının nitelikli bir eğitim öğretim yapmak için hem fiziki açıdan hem de temel araç gereçler açısından büyük bir yoksunluk içinde olduklarını göstermektedir.
2. Öğretmenlerin tamamının hem okulların bakım, onarım ve donanımı hem de öğrencileri için (defter, kalem, boya malzemeleri vb. nedenlerle) kişisel harcama yapıyor olmaları, mesleklerinde özverili bir yaklaşım içinde olduklarının da bir göstergesi olarak kabul edilebilir.
3. Öğretmenlerin velilerden hem çocuklarının eğitimi hem de okulu ilgilendiren diğer konularda gerekli desteği alamadıklarını göstermektedir.
4. Öğretmenlerin yarısının okulun bulunduğu köye şehirden geliş gidiş yapması da çevresel faktörler ve velilerin olumsuz davranış ve yargılarını ortadan kaldırmaya öğretmenlerin sağlayabilecekleri katkıyı da azaltmakta olduğu söylenebilir.
5. Öğretmenlerin tamamının açıklamaları, kendilerine bağlı oldukları üst yönetimlerce gerek mali konularda gerekse pedagojik olarak yeterli bir bilgilendirme, yardım ve destek sağlanmadığını, kendilerini çaresiz, yalnız ve yetersiz hissettiklerini göstermektedir.
6. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı hizmet öncesinde müstakil sınıflara göre aldıkları eğitimin birleştirilmiş sınıflı okullarda işlevsiz ve yetersiz hale geldiğini, yaptıkları çoğu şeyi deneme yanılma yoluyla veya aynı şartlarda çalışan meslektaşlarına sorarak öğrendiklerini ortaya koymaktadır.
7. Öğretmenlerin hizmet öncesinde kazandıkları bilgi ve becerilerini tek sınıflı bir ortamda bile tecrübe etmeden çok sınıflı bir ortamda uygulamaya başlamaları, bir başka ifade ile deneyimsiz olmaları da aldıkları eğitimi yetersiz görmelerine neden olabilir.

Aksoy (2008) yapmış olduğu “Multigrade Schooling in Turkey: An Overview” başlıklı diğer çalışmasında, birleştirilmiş sınıflı okullar devletin vermiş olduğu temel eğitim hakkı kazanmak için birçok öğrencinin tek sansı olmasına rağmen Milli Eğitim Bakanlığı birleştirilmiş sınıflar işlevlerini düzenlemek için yeterince dikkat etmemektedir, yönetim eksikliği, finansal destekler, öğretmen ve eğitim hizmeti eksikliği birleştirilmiş sınıfların temel problemlerindedir sonuçlarına ulaşmıştır.

“Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin mesleki ihtiyaçları analizi” adlı çalışmada, birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinden 3 yıldır aynı sınıfı okutan öğretmenlerin, 1 yıldır aynı sınıfı okutan öğretmenlere göre, okul yönetim işleri boyutunda, program okur-yazarlığı boyutunda ve öğretim-değerlendirme boyutlarında daha fazla mesleki ihtiyaç duydukları yönünde anlamlı bir farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır (Sezer, 2010).

b) Dünya’da Yapılmış Birleştirilmiş Sınıf Uygulamaları ile İlgili Araştırmalar

Geri kalmış ülkeler, eğitim sistemlerini politik ve hukuki temeller üzerine yerleştirmeye çalışırlar. Gelişmekte olan ülkeler, eğitim sistemlerini yapısal olarak düzenlemeye ve eğitimlerinin nicel sorunlarıyla meşgul olurlar. Gelişmiş ülkeler, eğitim sistemlerini daha fonksiyonel hale getirmeye, eğitimde kaliteyi, niteliği, verimliliği, sürekli değişimi ve gelişme hızını tartışma konusu yapmaktadır.

Birleştirilmiş sınıflı okullar, sadece Türkiye’de değil, dünyanın gelişmiş birçok ülkesinde varlıklarını sürdürmektedir. Kanada, ABD, Avustralya, İngiltere gibi dünyanın gelişmiş pek çok ülkesinde birleştirilmiş sınıflı okullar bulunmaktadır. Bu okullar genellikle, buldukları ülkenin kırsal alanına ilköğretim hizmeti vermektedir. Kırsal alandaki yerleşim merkezleri küçük ve az nüfuslu olduklarından, oradaki öğrenci kapasitesine, birleştirilmiş sınıflı okullar cevap vermektedir. Bu okullar, kırsal alanda tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılıkla geçim sağlayan düşük gelirli ailelerin çocuklarına okul hizmeti ulaştırma gayesiyle açılmışlardır. Birleştirilmiş sınıflı okul modeli, kırsal alandaki yerleşim birimlerine uyarlanarak geliştirilmiştir. Her ülke kendi şartlarına, ihtiyaçlarına, toplumsal özelliklerine göre, birleştirilmiş sınıf uygulama modeli geliştirmişlerdir (Doğan, 2000).

Birleştirilmiş sınıf uygulamaları ile ilgili yapılan bazı araştırmalar, öğrenci başarılarının bağımsız sınıflardan önemli ölçüde farklılaştığını göstermektedir. Yapılan çalışmalarda, birbirlerinden farklı öğretim derecelerindeki öğrencilerin bulunduğu sınıfların, aynı yaştaki öğrencilerin bulunduğu sınıflardan daha düşük başarıya sahip olduğunu göstermektedir (Veenman, 1996).

Kanada'da hem müstakil sınıf, hem de birleştirilmiş sınıf okutmuş olan öğretmenler üzerinde yapılan araştırmada, bu öğretmenlerin %79'unun müstakil sınıf okutmayı tercih ettiği ortaya konmuştur. Bu öğretmenlerden sadece bir tanesi birleştirilmiş sınıfı tercih etmiştir. Öğretmenler, bu öğretim şeklinin, ders öncesi daha fazla hazırlık gerektirdiğini, zaman sorunu yaşandığını belirtmişlerdir (Brown ve Martin, 1989).

Gibson (1994) yeni atanmış 24 öğretmen ile görüşme yoluyla yaptığı çalışmada, öğretmenlerin üçte ikisinin kırsal kesimlerde nasıl bir eğitim vermeleri gerektiğine dair verilen eğitimden memnun olmadıkları ve bu çerçevede birleştirilmiş sınıflarda kaliteli bir eğitim yapabilmek için öğretmenlere öğretim yöntemleri, idari işler, öğrencinin değerlendirilmesi ve yerel halkla ilişkiler hakkında daha iyi bir eğitim verilmesi gerektiği sonucuna varmıştır. Bu çalışmada yer alan 24 öğretmenden yirmisinin yer değişikliği isteğinde bulunduğu, bu veri de öğretmenlerin bu okullarda çalışmaktan memnun olmadıklarını göstermektedir. Ayrıca Gibson (1994)' ın bu çalışması sonucunda, kırsal bölgelerde görev yapacak öğretmenlerin seçiminde herhangi bir politikası olmayan devletin, bu seçimi yapabilmesi için yeni bir politika geliştirmesi gerektiğinin altını çizmektedir.

Veenman (1995)' ın yaptığı çalışmada, birleştirilmiş sınıflar ile bağımsız sınıflar arasında eğitim açısından kayda değer bir fark olmadığını söylemiştir. Veenman, ailelerin, öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin birleştirilmiş sınıflardaki öğrencilerin akademik gelişimleri, bilişsel ve duyuşsal gelişimleri hakkında üzülmelerini gerektirecek hiçbir neden olmadığını, birleştirilmiş sınıfları en sade anlatımıyla ne bağımsız sınıflardan daha iyi, ne de daha kötü eğitim verdiğini söylemiştir.

Mason ve Doepner tarafından 1998 yılında birleştirilmiş sınıflı okullarda görev yapan 36 okul müdürü üzerinde yapmış oldukları çalışmada, birçok müdür müstakil sınıflı okulu tercih etmiştir. Bu tercihlerine birleştirilmiş sınıflı okullarda öğretim programını

uygulamadaki sıkıntılar ile öğretmen ve ailelerin endişelerini neden olarak göstermişlerdir. Az sayıda okul müdürü ise birleştirilmiş sınıf uygulamasının faydalı olduğu yönünde görüş bildirmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırma modeli, evren, örneklem, verileri toplama, verilerin analizi yer almaktadır.

3.1 Araştırma Modeli

Birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları tespit etmek için yapılan bu araştırma betimsel yöntemin tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Betimsel yöntem, bir örneklem üzerinde, evrenin tamamından elde edilen verileri kullanarak, araştırmaya katılan bireylerin ya da objelerin özelliklerini betimlemeyi amaçlayan süreçtir (Büyüköztürk, 2002).

3.2 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Kayseri ilinde 91 birleştirilmiş sınıflı ilkokulda görev yapan 108 öğretmen oluşturmaktadır.

Araştırma örneklemini, 2014-2015 öğretim yılında, Kayseri ili Melikgazi, Kocasinan, Melikgazi ve Tomarza ilçelerindeki 36 birleştirilmiş sınıflı ilkokulda görev yapan 40 öğretmen oluşturmaktadır. İlçelerdeki birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda anket uygulanan öğretmen sayısı 40'tır. Evren ve örnekleme ait bilgiler Tablo 3.1' de verilmiştir.

Tablo 3.1 Evren örneklem

	Evren	Örneklem		
	Kayseri Genel	Melikgazi	Kocasinan	Tomarza
Okul	91	6	11	19
Öğretmen	108	7	13	20

3.3 Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada, araştırmacı tarafından oluşturulan “birleştirilmiş sınıflarda görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar” anketi araştırma verilerini toplamak için kullanılmıştır.

Bu çalışmada “birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları” belirlemeye yönelik iki bölümden oluşan veri toplama aracıyla veriler toplanmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan veri toplama aracının birinci bölümünde kişisel bilgiler formu yer almaktadır. Bu form cinsiyet, kıdem, birleştirilmiş sınıflarda görev yapma süresi, okuldaki görevi (müdür yetkili, öğretmen) değişkenlerinden oluşmaktadır.

Veri toplama formunun ikinci bölümünde araştırmacı tarafından geliştirilen, 20 maddelik anket maddeleri yer almaktadır. Anket EK’ te verilmiştir.

3.4 Verilerin Analizi

Anket yoluyla elde edilen veriler, SPSS for Windows 16.0 paket programında analiz edilmek için bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Araştırmaya katılanların kişisel bilgileri için (cinsiyet, kıdem, birleştirilmiş sınıflarda görev yapma süresi, okuldaki görevi (müdür yetkili, öğretmen) tanımlayıcı istatistiksel analizler, frekans, yüzde ve aritmetik ortalama teknikleri kullanılmıştır.

Araştırmada uygulanan Likert tipi ölçek, beşli derecelendirme şeklinde hazırlanmıştır. Beşli derecelendirme ölçeği, eşit ortalamalar esas alınarak;

Çok Yetersiz : 1.00 – 1.80
Yetersiz : 1.81 – 2.60
Kararsızım : 2.61 – 3.40
Yeterli : 3.41 – 4.20
Çok Yeterli : 4.21 – 5.00 şeklinde puanlandırılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerinden elde edilen bulgular sunulmuştur.

Tablo 4.1 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Cinsiyet” Değişkenine Göre Dağılımı

Cinsiyet	n	%
Kadın	21	52.5
Erkek	19	47.5
Toplam	40	100.0

Araştırmaya katılan 40 öğretmenin % 52,5'inin (n=21) kadın, % 47,5'inin (n=19) erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 4.2 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Kıdem” Değişkenine Göre Dağılımı

Kıdem	n	%
1 yıl	7	17.5
2 yıl	13	32.5
3 yıl	11	27.5
4 yıl	9	22.5
Total	40	100.0

Tablo 4.2 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin % 17.5'inin (n=7) 1 yıl, % 32.5'inin (n=13) 2 yıl, % 27.5'inin (n=11) 3 yıl ve % 22.5'inin (n=9) 4 yıl görev sürelerine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 4.3 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Birleştirilmiş Sınıfta Çalışma Süresi” Değişkenine Göre Dağılımı

Birleştirilmiş Sınıfta Çalışma Süresi	n	%
1 yıldan az	12	30.0
1-3 yıl	21	52.5
4 yıl ve üzeri	7	17.5
Total	40	100.0

Tablo 4.3 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin % 30’ unun (n=12) 1 yıldan az, % 52.5’ inin (n=21) 1-3 yıl ve % 17.5’ inin (n=7) 4 yıl ve üzeri süreyle birleştirilmiş sınıfta çalıştığı görülmektedir.

Tablo 4.4 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin “Okuldaki Görev” Değişkenine Göre Dağılımı

Okuldaki Görev	n	%
Müdür yetkili öğretmen	24	60.0
Öğretmen	16	40.0
Total	40	100.0

Tablo 4.4 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin % 60’ ını (n=24) müdür yetkili öğretmen, % 40’ ının (n=16) öğretmen olduğu görülmektedir.

Tablo 4.5 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştığı Güçlükler Anketi Genel Değerlendirilmesi

Sıra	Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar anket maddeleri	$\bar{X}$	Ss
1	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz:	3.90	.77
2	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz:	3.45	.93
3	Şu an kullandığımız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz	3.35	.80
4	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu	2.22	.80
5	Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu	1.92	.79

Tablo 4.5' in devamı...

6	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu	3.65	.89
7	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz	4.07	.72
8	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, Öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz	2.75	.66
9	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu	2.77	.73
10	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu	3.62	.62
11	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu	2.42	.50
12	Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz	3.12	.79
13	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz	2.07	.79
14	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz	3.02	.83
15	Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz	2.32	1.11
16	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu	2.75	1.31
17	Meslekten memnun musunuz?	4.02	.83
18	Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?	3.57	1.21
19	Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?	2.20	.99
20	Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?	2.37	1.10

Araştırmaya katılan öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflarda eğitime ilişkin görüşlerine yer verilen Tablo 4.5' te, “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.90$) “yeterli” düzeyde olarak şekillenmiştir.

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.45$) “yeterli” düzeyde olarak şekillenmiştir.

“Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.35$) “kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamalarına göre ($\bar{x}=2.22$) “yetersiz” olarak değerlendirmişlerdir.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamalarına göre ($\bar{x}=1.92$) “yetersiz” olarak değerlendirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.65$) “yeterli” düzeyde olarak şekillenmiştir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=4.07$) “yeterli” düzeyde olarak şekillenmiştir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, Öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=2.75$) “kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=2.77$) “kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.62$) “yeterli” düzeyde olarak şekillenmiştir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamalarına göre ($\bar{x}=2.42$) “yetersiz” olarak değerlendirmişlerdir.

“Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.12$) “kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamalarına göre ($\bar{x}=2.07$) “yetersiz” olarak değerlendirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.02$) “kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir.

“Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamalarına göre ($\bar{x}=2.32$) “yetersiz” olarak değerlendirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumuna” öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=2.75$) “kararsızım” düzeyinde olduğu görülmektedir.

“Meslekten memnun musunuz?” sorusuna öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=4.02$) “yeterli” düzeyde olarak şekillenmiştir.

“Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusuna öğretmenlerin verdikleri cevaplar ($\bar{x}=3.57$) “yeterli” düzeyde olarak şekillenmiştir.

“Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamalarına göre ($\bar{x}=2.20$) “yetersiz” olarak değerlendirmişlerdir.

“Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusuna öğretmenlerin verdikleri cevapların ortalamalarına göre ($\bar{x}=2.37$) “yetersiz” olarak değerlendirmişlerdir.

Tablo 4.6. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Cinsiyet Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi

Sıra	Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar anket maddeleri	Cinsiyet	$\bar{X}$	Ss
1	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz:	Kadın	3.76	.76
		Erkek	4.05	.77
2	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz:	Kadın	3.47	.92
		Erkek	3.42	.96
3	Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz	Kadın	3.28	.64
		Erkek	3.42	.96
4	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu	Kadın	1.85	.72
		Erkek	2.63	.68
5	Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu	Kadın	1.80	.74
		Erkek	2.05	.84
6	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu	Kadın	3.85	.96
		Erkek	3.42	.76
7	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz	Kadın	4.09	.62
		Erkek	4.05	.84
8	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz	Kadın	2.85	.65
		Erkek	2.63	.68

Tablo 4.6' nin devamı...

9	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu	Kadın	2.66	.57
		Erkek	2.89	.87
10	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu	Kadın	3.61	.66
		Erkek	3.63	.59
11	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu	Kadın	2.38	.49
		Erkek	2.47	.51
12	Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz	Kadın	3.38	.66
		Erkek	2.84	.83
13	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz	Kadın	2.14	.79
		Erkek	2.00	.81
14	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz	Kadın	3.04	.86
		Erkek	3.00	.81
15	Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz	Kadın	2.14	.91
		Erkek	2.52	1.30
16	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu	Kadın	2.76	1.22
		Erkek	2.73	1.44
17	Meslekten memnun musunuz?	Kadın	3.95	.86
		Erkek	4.10	.80
18	Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?	Kadın	3.80	1.12
		Erkek	3.31	1.29
19	Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?	Kadın	2.14	.96
		Erkek	2.26	1.04
20	Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?	Kadın	2.28	1.14
		Erkek	2.47	1.07

Tablo 4.6' da araştırmaya katılan öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflarda eğitime ilişkin görüşleri cinsiyet değişkenine göre incelenmektedir. Buna göre “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma

durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.76$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=4.05$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.47$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.28$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirirken, erkek öğretmenler ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=1.85$) “yetersiz” düzeyinde değerlendirirken, erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.63$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=1.80$) “çok yetersiz” olarak değerlendirirken, erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.05$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.85$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=4.09$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=4.05$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, Öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.85$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.63$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.66$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.89$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.61$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=3.63$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.38$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.47$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.38$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.84$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.14$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” olarak değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.04$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.14$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.52$) “yetersiz” olarak değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumunu” kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.76$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.73$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Meslekten memnun musunuz?” sorusunu kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.95$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=4.10$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusunu kadın öğretmenler ($\bar{x}=3.80$) “yeterli” düzeyinde değerlendirirken, erkek öğretmenler ($\bar{x}=3.31$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?” sorusunu kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.14$) ve erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.26$) “yetersiz” olarak değerlendirmektedirler.

“Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusunu kadın öğretmenler ($\bar{x}=2.28$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirirken, erkek öğretmenler ($\bar{x}=2.47$) “yeterli” düzeyinde değerlendirmektedirler.

Tablo 4.7. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Kıdem Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi

Sıra	Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı güçlükler anket maddeleri	Kıdem	$\bar{X}$	Ss
1	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz:	1 yıl	3.57	.78
		2 yıl	3.69	.85
		3 yıl	4.27	.64
		4 yıl	4.00	.70
2	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz:	1 yıl	2.85	.69
		2 yıl	3.30	.94
		3 yıl	3.81	.98
		4 yıl	3.66	.86
3	Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz	1 yıl	3.42	.78
		2 yıl	3.30	.48
		3 yıl	2.90	.94
		4 yıl	3.88	.78

Tablo 4.7' nin devamı...

4	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu	1 yıl	2.28	.75
		2 yıl	1.76	.72
		3 yıl	2.27	.64
		4 yıl	2.77	.83
5	Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu	1 yıl	1.71	.48
		2 yıl	1.92	.95
		3 yıl	1.90	.83
		4 yıl	2.11	.78
6	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu	1 yıl	3.28	.75
		2 yıl	4.07	.86
		3 yıl	3.36	.67
		4 yıl	3.66	1.11
7	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz	1 yıl	4.14	1.06
		2 yıl	3.92	.27
		3 yıl	4.63	.67
		4 yıl	3.55	.52
8	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz	1 yıl	2.57	.53
		2 yıl	2.84	.68
		3 yıl	3.00	.77
		4 yıl	2.44	.52
9	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu	1 yıl	2.71	.75
		2 yıl	2.61	.65
		3 yıl	2.45	.68
		4 yıl	3.44	.52
10	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu	1 yıl	3.71	.48
		2 yıl	3.53	.51
		3 yıl	3.18	.40
		4 yıl	4.22	.66
11	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu	1 yıl	2.14	.37
		2 yıl	2.46	.51
		3 yıl	2.54	.52
		4 yıl	2.44	.52
12	Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmaları birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz	1 yıl	3.00	.81
		2 yıl	3.38	.65
		3 yıl	3.36	.67
		4 yıl	2.55	.88

Tablo 4.7' nin devamı...

13	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz	1 yıl	2.00	.81
		2 yıl	2.00	.81
		3 yıl	2.00	.89
		4 yıl	2.33	.70
14	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz	1 yıl	2.85	.89
		2 yıl	3.00	.81
		3 yıl	3.18	.87
		4 yıl	3.00	.86
15	Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz	1 yıl	2.28	.75
		2 yıl	2.15	.98
		3 yıl	2.18	1.25
		4 yıl	2.77	1.39
16	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu	1 yıl	3.00	1.15
		2 yıl	2.53	1.26
		3 yıl	2.81	1.53
		4 yıl	2.77	1.39
17	Meslekten memnun musunuz?	1 yıl	4.14	.89
		2 yıl	4.00	.81
		3 yıl	4.00	.89
		4 yıl	4.00	.86
18	Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacımız var mı?	1 yıl	3.14	1.34
		2 yıl	3.92	.86
		3 yıl	3.45	1.36
		4 yıl	3.55	1.42
19	Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?	1 yıl	2.28	1.11
		2 yıl	2.15	.98
		3 yıl	2.36	1.12
		4 yıl	2.00	.86
20	Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?	1 yıl	2.00	1.15
		2 yıl	2.53	1.12
		3 yıl	2.45	1.03
		4 yıl	2.33	1.22

Tablo 4.7' de araştırmaya katılan öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflarda eğitime ilişkin görüşleri kıdem değişkenine göre incelenmektedir. Buna göre “Mezun olduğunuz

öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.57$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.69$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.27$) “çok yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.85$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.30$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.81$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.66$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.42$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.30$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.90$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.88$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.28$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=1.76$) “çok yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.27$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.77$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=1.71$) “çok yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=1.92$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=1.90$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.11$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.28$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.07$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan*

öğretmenler ($\bar{x}=3.36$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.66$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.14$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.92$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.63$) “çok yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.55$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.57$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.84$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.44$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.71$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.61$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.45$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.44$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.71$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.53$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.18$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.22$) “çok yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.14$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.46$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.54$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.44$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.38$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.36$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.55$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.33$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.85$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.18$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.28$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.15$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.18$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.77$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumunu” *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.53$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.81$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.77$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Meslekten memnun musunuz?” sorusunu *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.14$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 3*

*yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.**

“Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusunu *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=3.14$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=3.92$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=3.45$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=3.55$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.****

“Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?” sorusunu *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.28$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.15$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.36$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.****

“Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusunu *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.53$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.45$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=3.33$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.****

Tablo 4.8 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Birleştirilmiş Sınıfta Çalışma Süresi Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi

Sıra	Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı güçlükler anket maddeleri	Çalışma süresi	$\bar{X}$	Ss
1	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz:	1 yıldan az	4.08	.79
		1-3 yıl	4.04	.74
		4 yıl ve üzeri	3.14	.37
2	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz:	1 yıldan az	2.75	.75
		1-3 yıl	3.85	.91
		4 yıl ve üzeri	3.42	.53

Tablo 4.8' in devamı...

3	Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz	1 yıldan az	3.08	.28
		1-3 yıl	3.14	.79
		4 yıl ve üzeri	4.42	.53
4	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu	1 yıldan az	2.00	.73
		1-3 yıl	2.14	.72
		4 yıl ve üzeri	2.85	.89
5	Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu	1 yıldan az	1.75	.86
		1-3 yıl	1.95	.80
		4 yıl ve üzeri	2.14	.69
6	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu	1 yıldan az	3.91	.66
		1-3 yıl	3.71	.95
		4 yıl ve üzeri	3.00	.81
7	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz	1 yıldan az	4.25	.45
		1-3 yıl	4.33	.57
		4 yıl ve üzeri	3.00	.57
8	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz	1 yıldan az	2.50	.52
		1-3 yıl	2.85	.79
		4 yıl ve üzeri	2.85	.37
9	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu	1 yıldan az	2.25	.45
		1-3 yıl	2.71	.56
		4 yıl ve üzeri	3.85	.37
10	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu	1 yıldan az	4.00	.00
		1-3 yıl	3.47	.74
		4 yıl ve üzeri	3.42	.53
11	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu	1 yıldan az	2.25	.45
		1-3 yıl	2.52	.51
		4 yıl ve üzeri	2.42	.53
12	Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmaları birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz	1 yıldan az	3.50	.52
		1-3 yıl	3.28	.71
		4 yıl ve üzeri	2.00	.00
13	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz	1 yıldan az	2.00	.85
		1-3 yıl	2.14	.79
		4 yıl ve üzeri	2.00	.81

Tablo 4.8' in devamı...

14	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz	1 yıldan az	3.00	.85
		1-3 yıl	3.00	.83
		4 yıl ve üzeri	3.14	.89
15	Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz	1 yıldan az	2.00	.85
		1-3 yıl	2.33	1.15
		4 yıl ve üzeri	2.85	1.34
16	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu	1 yıldan az	2.50	1.16
		1-3 yıl	3.04	1.43
		4 yıl ve üzeri	2.28	1.11
17	Meslekten memnun musunuz?	1 yıldan az	4.00	.85
		1-3 yıl	4.00	.83
		4 yıl ve üzeri	4.14	.89
18	Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?	1 yıldan az	4.00	.85
		1-3 yıl	3.38	1.28
		4 yıl ve üzeri	3.42	1.51
19	Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?	1 yıldan az	2.25	.96
		1-3 yıl	2.28	1.05
		4 yıl ve üzeri	1.85	.89
20	Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?	1 yıldan az	2.50	1.16
		1-3 yıl	2.33	1.11
		4 yıl ve üzeri	2.28	1.11

Tablo 4.8' de araştırmaya katılan öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflarda eğitime ilişkin görüşleri *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi* değişkenine göre incelenmektedir. Buna göre “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz” sorusuna *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.08$) “yeterli” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.04$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.14$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.75$) “kararsızım” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan*

öğretmenler ($\bar{x}=3.85$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.08$) “kararsızım” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.14$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.14$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.85$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=1.75$) “çok yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=1.95$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.14$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.91$) “yeterli” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.71$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.25$) “çok yeterli” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.33$) “çok yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.50$)

“yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.85$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.85$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.25$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.71$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.85$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.47$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.25$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.52$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.42$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.50$) “yeterli” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.28$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.14$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.14$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.33$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.85$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumunu” *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.50$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.04$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.28$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Meslekten memnun musunuz?” sorusunu birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde, birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde ve kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler ($\bar{x}=4.14$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusunu *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.38$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?” sorusunu *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.25$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan*

öğretmenler ($\bar{x}=2.28$) “yetersiz” düzeyde ve kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler ($\bar{x}=1.85$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusunu birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler ($\bar{x}=2.50$) “yetersiz” düzeyde, birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler ($\bar{x}=2.33$) “yetersiz” düzeyde ve kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler ($\bar{x}=2.28$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

Tablo 4.9 Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Birleştirilmiş Sınıfta Görev Yapan Öğretmenlerin Karşılaştıkları Sorunlar Anketi “Okuldaki Görev Değişkenine Göre” Değerlendirilmesi

Sıra	Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı güçlükler anket maddeleri	Görev	$\bar{X}$	Ss
1	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz:	Müdür Yetkili	3.95	.75
		Öğretmen	3.81	.83
2	Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz:	Müdür Yetkili	3.70	.85
		Öğretmen	3.06	.92
3	Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz	Müdür Yetkili	3.45	.97
		Öğretmen	3.18	.40
4	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu	Müdür Yetkili	2.45	.77
		Öğretmen	1.87	.71
5	Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu	Müdür Yetkili	1.95	.75
		Öğretmen	1.87	.88
6	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu	Müdür Yetkili	3.37	.87
		Öğretmen	4.06	.77

Tablo 4.9' un devamı...

7	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda,; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz	Müdür Yetkili	4.00	.88
		Öğretmen	4.18	.40
8	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda,, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz	Müdür Yetkili	2.83	.70
		Öğretmen	2.62	.61
9	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu	Müdür Yetkili	3.00	.78
		Öğretmen	2.43	.51
10	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu	Müdür Yetkili	3.54	.72
		Öğretmen	3.75	.44
11	Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda, öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu	Müdür Yetkili	2.50	.51
		Öğretmen	2.31	.47
12	Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmaları birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz	Müdür Yetkili	2.87	.85
		Öğretmen	3.50	.51
13	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz	Müdür Yetkili	2.16	.76
		Öğretmen	1.93	.85
14	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz	Müdür Yetkili	3.08	.82
		Öğretmen	2.93	.85
15	Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz	Müdür Yetkili	2.50	1.25
		Öğretmen	2.06	.85
16	Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu	Müdür Yetkili	2.91	1.41
		Öğretmen	2.50	1.15
17	Meslekten memnun musunuz?	Müdür Yetkili	4.00	.83
		Öğretmen	4.06	.85

Tablo 4.9' un devamı...

18	Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?	Müdür Yetkili	3.33	1.37
		Öğretmen	3.93	.85
19	Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?	Müdür Yetkili	2.12	.99
		Öğretmen	2.31	1.01
20	Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?	Müdür Yetkili	2.29	1.08
		Öğretmen	2.50	1.15

Tablo 4.9' da araştırmaya katılan öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflarda eğitime ilişkin görüşleri *Okuldaki görev değişkenine göre* değişkenine göre incelenmektedir. Buna göre “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.95$) ve öğretmenler ($\bar{x}=3.81$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.70$) “yeterli” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=3.06$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.45$) “yeterli” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=3.18$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.45$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=1.87$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=1.95$) ve öğretmenler ($\bar{x}=1.87$) “yetersiz” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.37$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=4.06$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunu” sorusuna müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=4.00$) ve öğretmenler ($\bar{x}=4.18$) “yeterli” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.83$) ve öğretmenler ($\bar{x}=2.62$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.00$) “yetersiz” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=2.43$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.54$) ve öğretmenler ($\bar{x}=3.75$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.50$) ve öğretmenler ($\bar{x}=2.31$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.87$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=3.50$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.16$) ve öğretmenler ($\bar{x}=1.93$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.08$) ve öğretmenler ($\bar{x}=2.93$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunu” müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.50$) ve öğretmenler ($\bar{x}=2.06$) “kararsızım” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumunu” müdür yetkili öğretmenler($\bar{x}=2.91$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=2.50$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Meslekten memnun musunuz?” sorusunu müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=4.00$) ve öğretmenler ($\bar{x}=4.06$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusunu müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.33$) “kararsızım” düzeyinde değerlendirirken, öğretmenler ($\bar{x}=3.93$) “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?” sorusunu müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.12$) ve öğretmenler ($\bar{x}=2.31$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusunu müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=2.29$) “kararsızım” ve öğretmenler ($\bar{x}=2.50$) “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler.

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde elde edilen sonuçlar sıralanmış, araştırmanın amaçlarıyla ilgili varılan bulgular doğrultusunda bazı öneriler sunulmuştur.

5.1 Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar cinsiyet değişkenine Göre farklılık göstermekte midir?

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz”, “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz” , “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu”, “Meslekten memnun musunuz?” sorusuna kadın öğretmenler ve erkek öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu”, “Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz”, “Birleştirilmiş

sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu” sorusuna kadın ve erkek öğretmenler “kararsızım” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz”, “Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?” sorusuna kadın ve erkek öğretmenler “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu” sorusuna öğretmenler genel olarak yetersiz düzeyinde değerlendirmiştir. Kadın öğretmenler bu konuda daha olumsuz düşünmektedirler.

Kadın öğretmenler “çok yetersiz” olarak değerlendirirken, erkek öğretmenler “yetersiz” düzeyde görüş bildirmişlerdir.

“Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz” erkek öğretmenler “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu” sorusuna kadın öğretmenler “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu” sorusuna öğretmenler genel olarak yetersiz düzeyinde değerlendirmiştir. Kadın öğretmenler bu konuda daha olumsuz düşünmektedirler.

“Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusuna kadın öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusuna, erkek öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Bu konuda kadınlar kararsız kalırken erkek öğretmenler yeterli düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin cinsiyetine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştığı sorunlar, “Öğretmen yeterliliği” alt boyutu ve “anket toplam puanı” açısından erkekler lehine anlamlı bulunmuştur. Erkek öğretmenler, bayan öğretmenlere göre kendi yeterliliklerini daha olumlu olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir (Abay,2006).

Akkaya (2011)' nin sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mizah tarzları arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmada, öğretmenlerin sınıf yönetimi beceri puanlarının cinsiyet ve mesleki kıdem değişkenlerine göre anlamlı fark göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Yaşar (2008) tarafından gerçekleştirilen araştırmada da öğretmenlerin kullandıkları sınıf yönetimi yaklaşımlarının cinsiyet değişkenine göre farklılaşma göstermediği tespit edilmiştir.

5.2 İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar kıdem değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz”, “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz”, “Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu”, “Meslekten memnun musunuz?”, “Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusuna *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.57$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.69$) “yeterli” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.27$) “çok

yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.00$) “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu”, “Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz”, “Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?”, “Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusuna *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.28$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=1.76$) “çok yetersiz” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.27$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.77$) “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu”, “Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmaları birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu” sorusuna *kıdemi 1 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.57$) “yetersiz” düzeyde, *kıdemi 2 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.84$) “kararsızım” düzeyde, *kıdemi 3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.00$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.44$) “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştığı sorunlar, “okul olanakları”, “programın yapısı” alt boyutları ve “anket toplam puanı” açısından anlamlı bulunmuştur. Mesleki kıdemi 1-5 yıl arasında olan öğretmenler,

mesleki kıdemi 6-10 yıl ve 11-15 yıl arasında olan öğretmenlere göre sorunları daha olumsuz olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir (Abay, 2006).

5.3 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Tablo 4.8' de araştırmaya katılan öğretmenlerin birleştirilmiş sınıflarda eğitime ilişkin görüşleri birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi değişkenine göre incelenmektedir. Buna göre “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz”, “Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu”, “Meslekten memnun musunuz?”, “Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusuna *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.08$) “yeterli” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=4.04$) “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.14$) “kararsızım” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Şu an kullandığımız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz” sorusuna *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.08$) “kararsızım” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.14$) “kararsızım” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=3.42$) “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu”, “Okulunuzun fiziki donanımının,

derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu”, “Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?”, “Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusuna *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.00$) “yetersiz” düzeyde, *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1-3 yıl olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.14$) “yetersiz” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* ($\bar{x}=2.85$) “kararsızım” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu” sorusuna *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* “yetersiz” olarak değerlendirirken *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* “yeterli” düzeyde değerlendirmektedirler. Bu durum kıdem süresi arttıkça öğretmenlerin velilerden beklentileri azalmaktadır şeklinde yorumlanabilir.

“Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz” sorusuna *birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi 1 yıldan az olan öğretmenler* “yeterli” düzeyde ve *kıdemi 4 yıl ve üzeri olan öğretmenler* “yetersiz” düzeyde değerlendirmektedirler. Bu durum birleştirilmiş sınıfta çalışma süresi arttıkça Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunun yetersiz kaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Birleştirilmiş sınıf okutma yılı, 7-9 yıl arasında olan öğretmenlerin, mesleki kıdemi 1-3 yıl ve 4-6 yıl arasında olan öğretmenlere göre, sorunları daha olumlu olarak değerlendirdikleri belirlenmiştir (Abay, 2006).

5.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Birleştirilmiş sınıfta görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar okuldaki görev değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu”, “Meslekten memnun musunuz?” sorusuna müdür yetkili öğretmenler ve öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Gözler ve Çelik (2016)’ in çalışmasında da birleştirilmiş sınıflı okullarda öğretim zorluğuna orta düzeyde katılım gösterdikleri tespit edilmiştir. Araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir.

“Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz”, “Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?” sorusuna müdür yetkili öğretmenler ve öğretmenler “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz”, “Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz” sorusuna müdür yetkili öğretmenler ve öğretmenler “kararsızım” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz” sorusuna müdür yetkili öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Şu an kullandığımız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz” sorusuna müdür yetkili öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu” sorusuna öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu” sorusuna öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu” sorusuna müdür yetkili öğretmenler ($\bar{x}=3.00$) “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmaları birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz” sorusuna öğretmenler “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu” sorusuna öğretmenler “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?” sorusuna öğretmenler ($\bar{x}=3.93$) “yeterli” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

“Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?” sorusuna öğretmenler “yetersiz” düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Öğretmenlerin okuldaki görevlerine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştığı sorunlar, “öğretmen yeterliliği”, “okul olanakları”, “okul-aile işbirliği”, “öğrencilerle ilgili sorunlar”, “programın yapısı” alt boyutları ve “anket toplam puanı” açısından anlamsız bulunmuştur. Öğretmenler görevlerine göre, birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaştıkları sorunları aynı şekilde değerlendirmişlerdir (Abay, 2006).

ÖNERİLER

Bu araştırmanın sonuçları ile ilgili olarak uygulamaya ve bu konuda yapılacak araştırmalara yönelik öneriler aşağıda yer almaktadır.

Uygulayıcılar İçin Öneriler

1. Sınıf Öğretmenliği bölümünde birleştirilmiş sınıf uygulamalarına yönelik dersler arttırılabilir.
2. Öğretmen adaylarına lisans eğitimi süresince birleştirilmiş sınıflara yönelik panel, seminer, sempozyum vb. etkinlikler düzenlenebilir.
3. Sınıf Öğretmenliği bölümünde müdür yetkili öğretmenlikle yani yönetimle ilgili bilgiler verilebilir.

Araştırmacılar İçin Öneriler

1. Araştırma Kayseri ili Kocasinan, Melikgazi ve Tomarza ilçelerinde görev yapan birleştirilmiş sınıf öğretmenlerine uygulanmıştır. Bunun daha farklı il ve ilçelerden elde edilecek veriler ile tekrarlanması önerilebilir.
2. Araştırma farklı ölçekler birlikte kullanılarak yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Abay, S. (2006). *Birleştirilmiş sınıf uygulamasında öğretmenlerin öğretme-öğrenme sürecinde karşılaştığı sorunlar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Akbaşı, S. ve Pilten, Ö. (1999). *İlköğretim birleştirilmiş sınıflarda öğretim (No:9)*. Ankara: Mikro Yayınları
- Akdoğan, M. (2007). *Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında görev yapan müdür yetkili öğretmenlerin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlar*. Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akkaya, M. (2011). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mizah tarzları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aksoy, N. (2008). Birleştirilmiş sınıflarda eğitim-öğretim: Genç ve deneyimsiz öğretmenlerin görüşlerine dayalı bir araştırma. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*. Cilt 6, Sayı 21.
- Berry, C. (2002). Mixed age classes in primary schools in Hackney England, education and development the eid review (Editors: Flavell, R., Little, A., Pridmore, P., Rowlands, A.), No:6, University of London (www.ioe.ac.uk).
- Bilir, A. (2008). Birleştirilmiş sınıflı köy ilköğretim okullarında öğretim gerçeği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 41(2), 1-22.
- Binbaşıoğlu, C. (1983). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim Rehberi* (2.bs.). Ankara: Binbaşıoğlu Yayınevi
- Binbaşıoğlu, C. (1991). *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Binbaşıoğlu, C. (1999). *Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim* (Yenilenmiş 3. bs.). Ankara: Anı Yayıncılık
- Bingöl, H. N. (2002). *Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında müdür yetkili öğretmenlerin karşılaştıkları yönetim sorunları Çorum ili Sungurlu ilçesi örneği*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Brown, K.G. and Martin, A. B. (1989). Student achievement in multigrade and single grade classes education Canada. *pp. 16-18*
- Büyüköztürk, S. (2002). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Yayıncılık
- Çelenk, S. (1995). Birleştirilmiş sınıflarda öğretimin sorunları ve çözüm Önerileri. *Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlköğretim Sorunları Sempozyumunda Sunuldu.*
- Çelikkaya, H. (2010). *Öğretmenlik mesleğine giriş*, İstanbul: Alfa Basımevi
- Çınar, İ. (2004). Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarında ilkokuma yazma öğretimine ilişkin bir araştırma. *Malatya: İ.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı:7*
- Doğan, A.R. (1995). Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda karşılaşılan güçlükler. *Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İlköğretim Sorunları. Sempozyumunda sunuldu.*
- Doğan, A.R. (2000). *Birleştirilmiş Sınıflarda Eğitim Öğretim*. Trabzon: Selim Ofset
- Dursun, F. (2006). Birleştirilmiş sınıflarda eğitim sorunları ve çözüm önerileri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 2, 33-57.*
- Erdem, A. R. (2002). *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Erdem, A. R., Kamacı, S. & Aydemir, T. (2005). Birleştirilmiş sınıfları okutan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar (Denizli örneği). *Eğitimde Kuram ve Uygulama, 1 (1-2): 3-13.*
- Erden, M. (1996). Multi graded classes in Turkey: Improving to quality of instruction. *Ankara: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12: 85 - 88*
- Gelebek, M. S. (2011). *Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yapılandırmacılık temelli yeni ilköğretim programının birleştirilmiş sınıflarda uygulanmasına ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi, Kilis.
- Gibson, I.W. (1994). Preparing teachers for rural education settings in Australia: Issues of policy, prctica and quality. *The annual meeting of the American Educational Research Assocation. New Orleans, LA. 4-8 April, 8-15.*
- Gözler, A , Çelik, V. (2016). Birleştirilmiş sınıflı okulların yönetim problemleri. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi , 3 (4) , 157-182*

- Hargreaves, E., Montero, C., Chau, N., Sibli M. and Thanh, T., (2001). Multigradeteaching in Peru, Sri Lanka and Vietnam: An overview. *International Journal of Educational Development* 21, 499-520.
- Kaykanacı, M. (1993). *Birleştirilmiş sınıflı köy ilkokullarında görevli müdür yetkili öğretmenlerin yönetimle ilgili problemleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Köklü, M. (2000). *Birleştirilmiş sınıf yönetimi ve öğretim*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım, No: 1013, Temmuz
- Köksal, K. (2005). *Türkiye'nin gerçeği birleştirilmiş sınıflı okullar*. TSA/Yıl:9 S:3sayfa:177
- Kuzey, M. (2002). *Sınıf öğretmenlerinin bazı sorunları ve çözüm önerileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Little, A. W. (1994). Multigrade Teaching: A review of research and practice, education research, *London: serial no:12*
- Little, A. W. (2004). Learning and teaching in multigrade settings, *UNESCO, EFA Monitoring Report*.
- Mason, D.W. ve Doepner, A. R. W. (1998). *Principals' Views of Combination Classes*. *The Journal of Educational Research*. January-February, Volume: 91/ 3, ss. 160-172.
- Mathot, G.B. (2001). Improving performance at the primary level, A hand book for teachers of multigrade classes (Edited by June Cezair Wallace, Hope Mc Nishand John Allen), UNESCO, France.
- MEB. (2008). Eğitim Kurumları Yöneticiliği Yönetmeliği
- Özben, K. (1997). *Birleştirilmiş sınıf uygulamasında karşılaşılan sorunlar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Sağ, R., Savaş B. ve Sezer R. (2009). Burdur'daki birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin özellikleri, sorunları ve ihtiyaçları. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:10, Sayı:1, Nisan*.
- Sefer, S. (1986). *Ankara merkez ilkokulları müdürlerinin hizmet içi eğitimleri*.

- Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Sezer, R. (2010). *Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin mesleki ihtiyaçları analizi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Sınmaz, A. (2009). *Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin yeni ilköğretim programının uygulamasına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi (Düzce ili örneği)*. Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Şahin, A. E. (2003). Birleştirilmiş sınıf uygulamasına ilişkin öğretmen görüşleri. Ankara: *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 : 166-175
- Şahin, Ç. (2010). Birleştirilmiş sınıflara ilişkin temel bilgiler. Çavuş Şahin (Ed.), *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim içinde* (s.2-30). Ankara: Pegem Akademi.
- Taşdemir, M. (2000). *Birleştirilmiş sınıflarda öğretim*. Ankara: Ocak Yayınları. T.C. Kültür Bakanlığı (1938) Köy Mektepleri Müfredat Programı. İstanbul: Devlet Basımevi.
- Tekışık, H. (1989). *Birleştirilmiş sınıflı köy okullarında öğretim*. Ankara: Rehber Yayınevi
- Varış, F.R. (1988). *Eğitim programı geliştirme teori ve teknikler*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi
- Veenman, S. (1985). *Active learning time and achievement in mixed age classes. Educational studies*
- Veenman, S. (1995). Cognitive and Noncognitive Effects of multigrade and multi-age Classes :A Best Evidence Synthesis. *Review of Educational Reserch*, 65(4),319-381.
- Veenman, S. (1996) Effects of Multigrade and Multi-age Classes Reconsidered. *Review of Educational Research*
- Yaşar, S. (2008). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin sınıf yönetimi yaklaşımları*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yerlikaya, A. (2000). *Köy ve şehirde çalışan sınıf öğretmenlerinde tükenmişlik düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

EKLER

EK 1. Anket Formu

KİŞİSEL BİLGİLER

1- Cinsiyet: K (.....kişi) E (.....kişi)

2- Kıdem: ...yıl

3- Birleştirilmiş Sınıfta Çalıştığınız Süre

A)1 yıldan az

B)1-3 yıl arası

C)4 yıl ve üzeri

4-Görevli Olduğunuz Birleştirilmiş Sınıflı Okulun :

A Müdür Yetkili Öğretmeniyim

B Öğretmeniyim

A- SORULAR

1- Mezun olduğunuz öğretim kurumunda birleştirilmiş sınıf eğitimi ve idaresi hakkında bilgi ve beceri alma durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

2- Mezun olduğunuz öğretim kurumunda öğrenci iken, birleştirilmiş sınıf uygulaması yapma durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

3- Şu an kullandığınız ders kitaplarının bilgi seviyesini, birleştirilmiş sınıflar için uygun bulma durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

4- Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda ders sürelerinin, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılaması bakımından yeterliliği durumu:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

5- Okulunuzun fiziki donanımının, derslerinizi verimli bir şekilde işlemeniz bakımından yeterliliği durumu:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

6- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, okul ve sınıf kitaplıklarının ihtiyaca cevap verebilme durumu:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

7- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda; su, tuvalet, temizlik, aydınlanma sorununun varlığına katılma durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

8- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, Öğretmen-okul-aile işbirliği yeterliliğine katılma durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

9- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrenci velilerinin, okul ihtiyaç ve sorunlarıyla ilgilenme durumu:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

10- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda öğrencilerin öğretim yılı boyunca okula devam etme durumu:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

11-Birleştirilmiş sınıflı ilkokullarda öğretmenlerin, bireysel farklılıkları dikkate alarak öğrenci merkezli eğitim uygulayabilme durumu:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

12- Öğrencilere yaparak-yaşayarak, deneyerek ve inceleyerek öğrenme imkanı sağlayan onları daha aktif ve araştırmacı kılan çalışmalarını birleştirilmiş sınıflarda uygulayabilme durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

13- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, ödevli geçen ders saatlerinde, öğrencilerinize gerekli dönüt ve düzeltme verebilme durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

14- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmenli ve ödevli derslerin idaresinde, sınıf yönetimi ile ilgili sorunları çözebilme durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

15- Birleştirilmiş sınıf öğretmeni olarak, her sınıf için ödevli ve öğretmenli ders saati planlarını tam anlamıyla hazırlayıp uygulayabilme durumunuz:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

16- Birleştirilmiş sınıflı ilkokulunuzda, öğretmensiz geçen ödevli ders saatlerinde, öğrencilerinize bireysel çalışma alışkanlığı kazandırabilme durumu:

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

17- Meslekten memnun musunuz?

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

18- Hizmet içi eğitim bu konuda size yardımcı olur mu? Birleştirilmiş sınıflar ile ilgili olarak hizmet içi eğitime ihtiyacınız var mı?

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

19-Sınıfta özel eğitimi gerektiren öğrencilerle ilgili etkinlikleri gerektiği gibi yürütebiliyor musunuz?

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

20- Öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme konusunda sıkıntılar yaşıyor musunuz?

Çok Yeterli Yeterli Kararsızım Yetersiz Çok Yetersiz

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı: Sadık TEMİZYÜREK
Uyruğu: Türkiye (T.C)
Doğum Tarihi ve Yeri: 05.02.1985- Kayseri
Medeni Durum: Evli
e-mail: sadotemizyurek@hotmail.com

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Tarihi
Yüksek Lisans	Erciyes Üniversitesi, Eğitim Programları ve Öğretim	2019
Lisans	Erciyes Üniversitesi, Sınıf Öğretmenliği	2008
Lise	Nuh Mehmet Küçükçalık Anadolu Lisesi, Kayseri	2003

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	Kurum	Görev
2008-Halen	MEB	11 Yıl

YABANCI DİL

İngilizce